

MEMO

Datum : 6 december 2019
Van : Platform zzp-dienstverleners
Betreft : Inbreng Internetconsultatie zzwetsvoorstellen
Referentie : 2019/12/8427

Onderstaand treft u de reactie van het Platform zzp-dienstverleners aan op het wetsvoorstel Minimumbeloning zelfstandigen en het wetsvoorstel Zelfstandigenverklaring.

Algemene opmerkingen

Bij het Platform zzp-dienstverleners (hierna: het Platform) zijn grote en kleine zzp-dienstverleners aangesloten. De deelnemers van het Platform onderscheiden zich in de markt op basis van kwaliteit en (financiële) betrouwbaarheid en vormen daardoor een onmisbare schakel tussen zzp'er en opdrachtgever. De deelnemers hebben oog voor de belangen van zowel opdrachtgevers als zzp'ers en zorgen voor goede informatie over wet- en regelgeving, overeenkomsten en risico's in een arbeidsmarkt die steeds wendbaarder wordt, zoals de commissie Borstlap al schreef.

Als Platform zetten we ons in voor een toekomstige arbeidsmarkt die in balans is. We zijn een fervent pleitbezorger voor adequate bescherming van zzp'ers aan de onderkant van de arbeidsmarkt met zwakke onderhandelingspositie en vinden dat een welvarend land als Nederland een toereikende sociale zekerheid moet hebben voor iedere werkende.

Inhoudelijke beoordeling wetsvoorstellen

Inleiding

Wij hebben beide wetsvoorstellen voorgelegd aan de deelnemers. Deze reactie is dan ook de samenvatting van de respons van de deelnemers. Kort en bondig reageren de deelnemers positief op de doelstellingen en uitgangspunten van beide wetsvoorstellen. Bij de uitwerking en de impact op de markt, hebben zij echter zorgen en plaatsen zij een aantal fundamentele kanttekeningen. Zoals een van de deelnemers het verwoordde: "De basisprincipes kunnen we alleen maar toejuichten, met de uitvoering zijn we minder blij."

Beoordeling per wetsvoorstel

1. Wetsvoorstel minimumbeloning zelfstandigen

Algemeen

De voorgestelde maatregelen uit het wetsvoorstel bieden geen oplossing voor gedwongen respectievelijk ongewenst zzp-schap aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Het werkt het juist in de hand. Zelfstandigen met een zwakke positie op de arbeidsmarkt zullen juist door opdrachtgevers gedwongen worden om zzp'er te worden en om dit minimumtarief te hanteren. Dit leidt tot oneigenlijke concurrentie aan de onderkant van de arbeidsmarkt.

Geen van de deelnemers van Platform werkt met tarieven tot € 16,- per uur. Hun laagste tarieven zijn ten minste het dubbele van dit bedrag.

Paarse krokodil keert terug

Het wetsvoorstel is uiterst complex te noemen. Een heel papieren circus moet worden opgetuigd. En als je abusievelijk een fout maakt, wordt deze bestraft met een bestuurlijke boete die er niet om liegen.

Voor **elke** opdracht moet een berekening van de arbeidsbeloning per uur, de direct aan de opdracht toerekenbare kosten en direct aan de opdracht toe te rekenen uren worden gemaakt. Dus ongeacht de hoogte van het uurtarief van de zelfstandige. Hier is sprake van overkill aan maatregelen.

Invoering van dit wetsvoorstel zal gepaard gaan met hoge regeldrukkosten. Kosten die voor rekening van het bedrijfsleven komen. En dit terwijl het bedrijfsleven niet zit te wachten op deze wetgeving.

Voor de deelnemers is dit onacceptabel: "Wij werken nooit met zulke lage tarieven en toch krijgen we de volle mep aan administratie erbij."

Handhaving en toezicht

De voorgestelde regelgeving is zo complex, waardoor handhaving ervan en toezicht erop ook (erg) moeilijk zal worden. Een aantal deelnemers vroeg zich af of er geen sprake is van een wassen neus. "Ik vraag mij vooral af wie voor die handhaving gaat zorgen, de Belastingdienst komt zoveel mensen te kort." En een andere reactie: "De goede hebben teveel last van de kwaadwillenden."

2. Wetsvoorstel Zelfstandigenverklaring

Duur overeenkomst

De duur van de overeenkomst waarvoor werkzaamheden met gebruik van een zelfstandigenverklaring worden aangegaan, mag niet langer zijn dan 1 jaar. Er geldt ook een ondergrens voor wat betreft het tarief (€ 75 per uur). Wat is de wettelijke basis van deze maatregelen? Wat vindt Europa hiervan? Waarom kan het tarief niet op een lager bedrag worden vastgesteld dan € 75 per uur?

Vermindering duur overeenkomst door samentelregeling

Als de samentelregeling van toepassing is, wordt de duur van maximaal 1 jaar waarvoor werkzaamheden met toepassing van een zelfstandigenverklaring kunnen worden aangegaan, verminderd. De vermindering bedraagt de periode vanaf het moment van de start van eerdere werkzaamheden tot aan het moment dat de nieuwe werkzaamheden aanvangen. Een tussenpoos waarin geen werkzaamheden zijn verricht, telt dus ook mee. Tenzij deze tussenpoos minimaal zes maanden heeft geduurd.

Intermediairs worden door deze maatregel extra benadeeld. Zij maken juist werk van het vinden van geschikte (vervolg)opdrachten voor een zelfstandige bij dezelfde of een andere eindopdrachtgever. Deze opdrachten zullen niet altijd in tijd op elkaar aansluiten. Veel zzp-dienstverleners hebben zich gespecialiseerd in bepaalde functies (financials, artsen, IT-ers) of bepaalde branches. Zij gaan langdurige relaties aan met zzp'ers en opdrachtgevers, waarbij zij beide partijen adviseren over marktontwikkelingen, opleidingsmogelijkheden en regelgeving. Als *trusted advisor* leveren zij daardoor meerwaarde. Het wetsvoorstel staat hier haaks op, omdat het voorstel een langjarige wederkerige relatie in de weg staat door de maximale duur van een jaar en de tussenpauze van zes maanden.

Het Platform vraagt zich af op grond van welke wettelijke bepaling(en) onderhavige inperkingen van de duur van de overeenkomst zijn gebaseerd? En of deze inperkingen mogen worden opgelegd op grond van Europese wet- en regelgeving?

Berekening hoogte arbeidsbeloning per uur

De hoogte van de arbeidsbeloning per uur wordt op dezelfde manier berekend als bij de minimumarbeidsbeloning (wetsvoorstel minimumbeloning zelfstandigen). De kosten moeten zijn uitgesplitst per kostensoort. De direct aan de opdracht toe te rekenen tijd moet worden uitgesplitst per kalendermaand. Een tijdrovende aangelegenheid. Een van de deelnemers merkte het volgende op: "Op grond van de huidige wetgeving stellen we dat in het tarief alle kosten zijn inbegrepen en voor rekening en risico van ondernemer komen. Dat komt juist het ondernemerschap ten goede. Deze bepaling zorgt ervoor dat zelfstandigen al meer in een werknemerspositie gedwongen worden. Het leidt namelijk ook tot discussie over welke kosten er gemaakt worden, tot welke hoogte en waarom."

Wet op de cao

Sociale partners krijgen de mogelijkheid om (bepaalde bepalingen uit) de cao ook te laten gelden voor degene met een opt-out overeenkomst. Dit zal wel in goed overleg met de zzp-organisaties dienen te gebeuren.

Pensioenafspraken

Sociale partners kunnen overeenkomen dat de pensioenregelingen ook gelden voor werkenden met een geldige zelfstandigenverklaring (opt-out overeenkomsten) waardoor ze verplicht pensioen opbouwen. Dit zal wel in goed overleg met de zzp-organisaties dienen te gebeuren.

Paarse krokodil herleeft

Ook deze groep van zelfstandigen (zelfstandigen met een uurtarief van € 75 of meer) moet voldoen aan de administratieve verplichtingen uit het wetsvoorstel minimumbeloning zelfstandigen (zie hierboven). Hier is sprake van een echte overkill.

Daarnaast gelden er ook nog diverse andere administratieve verplichtingen. Bijvoorbeeld dat de werkverstrekker achteraf binnen een bepaalde termijn een door de werkende verstrekt en ondertekend overzicht moet ontvangen met daarop onder meer de arbeidsbeloning per uur over de toepassingsperiode. Zo niet, dan is de zelfstandigenverklaring niet geldig en geldt er geen vrijwaring. De sanctie voor het niet ontvangen van dit overzicht kan niet aan werkverstrekkers worden opgelegd. Dat is de wereld op zijn kop.

De samentelregeling is omslachtig en complex. Met name als een zelfstandige naast het zelf verkrijgen van opdrachten, hiervoor ook gebruik maakt van de unieke dienstverlening door een intermediair.

De kans dat een administratie onvolledig is, is groot. Met name aan de kant van de werkenden, met alle gevolgen van dien, zowel voor de werkenden zelf als voor de werkverstrekkers.

3. Eindconclusie

De deelnemers van het Platform onderschrijven de noodzaak om uitbuiting te voorkomen en te zorgen voor een adequate bescherming van de zwakkeren op de arbeidsmarkt. Zij plaatsen echter vraagtekens of het wetsvoorstel inzake de minimumbeloning van zelfstandigen hier een positieve bijdrage aan zal leveren. En wel vanwege de vraagtekens bij de uitvoerbaarheid (significante toename lastendruk) en handhaafbaarheid (is er voldoende capaciteit bij de Belastingdienst). Voor dit wetsvoorstel is amper draagvlak bij de deelnemers, omdat het ook de goedwillenden met tarieven boven € 16,- opzadelt met een sterke toename van administratieve lasten.

Ook voor het wetsvoorstel inzake de zelfstandigenverklaring geldt dat de deelnemers het idee toejuichen, maar de vorm niet. De termijnen van een jaar en de verplichte “pauze” van zes maanden hebben een negatief effect op de markt omdat dit de zzp-dienstverleners in hun rol van *trusted advisor* belemmert. Een onderscheid tussen intermediairs en feitelijk opdrachtgever wordt niet gemaakt. Tevens staan de administratieve lasten niet in verhouding tot de voordelen die het wetsvoorstel oplevert.

Kortom, volgens het Platform zzp-dienstverleners zou het het beste zijn om de paarse krokodil in de verpakking te laten zitten. Het is wenselijk om op basis van deze en andere reacties op de internetconsultatie de gedachten nog eens grondig te laten gaan over de vraag of deze voorstellen in de huidige vorm wel bijdragen aan de doelstellingen van het kabinet (ruimte voor ondernemerschap aan de bovenkant van de markt en bescherming van de zwakkeren). Uiteraard wil het Platform betrokken worden bij de verdere uitwerking van de kabinetsplannen.

Voor vragen en informatie kunt u contact opnemen met info@zzp-dienstverleners.nl